

Dret Internacional Públic

Codi: 102232
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	FB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Jaume Munich Gasa

Correu electrònic: Jaume.Munich@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Claudia Cristina Jiménez Cortés

Jaume Munich Gasa

Ana Ayuso Pozo

Sònia Güell Peris

Prerequisits

_ No hi ha prerequisits

Tots els grups faran la docència en català tret del grup 1, 3 i 51 que es farà en castellà.

Grau Dret:

Grup 01: Clàudia Jiménez

Grup 02: Clàudia Jiménez

Grup 03: Sònia Güell

Grup 51: Ana Ayuso

Grup 52: Jaume Múnich

Grup 70: Jaume Múnich

Grup Grau Ciència Política:

Grup 01: Sònia Güell

Objectius

- Entendre que el sistema internacional és cada cop més interdependent i que la llibertat estatal per adoptar normes internacionals es veu limitada per la voluntat conjunta de la resta d'Estats
- Adonar-se que el dret internacional públic continua sent l'instrument necessari per a regular les relacions internacionals
- Assumir que són els mateixos subjectes que fan les normes internacionals els que han de complir-les. Només excepcionalment s'imposa coactivament el respecte del dret internacional públic
- Comprendre que el dret internacional públic té un nivell alt de compliment voluntari malgrat, a vegades, sembli el contrari. La raó és que s'adopta per l'interès comú dels Estats i per això es fa complir.
- Atendre que una part molt significativa de les normes internes dels Estats tenen el seu origen o estan relacionades amb el dret internacional públic

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Incorporar els mecanismes necessaris per conèixer, valorar i aplicar les reformes legislatives així com per seguir els canvis que es produeixen en una determinada matèria.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Ser capaç de liderar un conjunt de persones, utilitzant els mètodes més apropiats per guiar individus o grups per a aconseguir un objectiu.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els valors de la societat internacional, en especial els orientats a promoure una cultura de pau, reflectits en l'ordenament internacional i europeu.
2. Analitzar la protecció dels drets humans en l'ordenament internacional i europeu.
3. Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques internacionals i europees tenint en compte que hi pot haver diversos raonaments possibles.
4. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
5. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
6. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
7. Distingir les bases de dades més freqüents en el marc internacional.
8. Identificar, conèixer i aplicar els principis i les normes bàsiques de l'ordenament jurídic internacional i de la Unió Europea, en particular els que fan referència a la protecció dels drets humans.
9. Incorporar els mecanismes necessaris per a valorar i aplicar les reformes legislatives en el pla internacional i europeu, en particular respecte dels canvis produïts en la protecció dels drets humans.

10. Integrar la importància del dret internacional com a sistema regulador de la societat internacional i del dret de la Unió Europea, i el seu impacte en els ordres jurídics interns.
11. Reconèixer i resoldre problemes.
12. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
13. Resoldre els problemes d'interpretació i aplicació que presenten les normes internacionals.
14. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
15. Ser capaç de liderar un conjunt de persones, utilitzant els mètodes més apropiats per guiar individus o grups per a aconseguir un objectiu.
16. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
17. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
18. Trobar la normativa aplicable en matèria internacional.
19. Utilitzar les xarxes informàtiques de les fonts bibliogràfiques adequades per a un treball concret.
20. Valorar i posar en pràctica els canvis de la jurisprudència internacional i europea per aplicar-los a problemes jurídics concrets.

Continguts

PROGRAMA DE DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

I. EL SISTEMA INTERNACIONAL

Lliçó 1. La societat internacional i el dret internacional públic

Origen i evolució. El dret internacional públic com a sistema jurídic de la societat internacional actual. La institucionalització del sistema internacional. Les Nacions Unides i els seus principis. Concepte de dret internacional públic

II. LA SUBJECTIVITAT INTERNACIONAL

Lliçó 2. La subjectivitat internacional de l'Estat

Concepte i elements constitutius de l'Estat. El principi de la igualtat sobirana. Les immunitats de l'Estat. El principi de la no intervenció. El reconeixement d'Estats. El reconeixement de governs. La representació exterior dels Estats

Lliçó 3. La subjectivitat internacional de les organitzacions internacionals i l'estatut internacional d'altres actors

La personalitat jurídica internacional de les organitzacions internacionals. Les competències de les organitzacions internacionals. Situacions històriques. Els pobles. Les organitzacions no governamentals -ONG-. Les empreses transnacionals. L'individu. La humanitat

III. EL PROCÉS DE FORMACIÓ DE NORMES EN EL DRET INTERNACIONAL

Lliçó 4. L'estructura del sistema jurídic internacional

Concepte de font i normes de *lege ferenda*. Consentiment i consens dels Estats en la formació de normes. La jerarquia de les normes internacionals: el *ius cogens*.

Lliçó 5. Els tractats com a font de dret internacional públic

Concepte de tractat. Classes de tractats i funcions. La celebració de tractats: especial referència a l'Estat espanyol. Les reserves. L'aplicació provisional. Dipòsit i registre dels tractats.

Lliçó 6. Altres fonts de dret internacional públic, mitjans auxiliars i la seva interacció

El costum. Els principis generals del dret. L'equitat. La jurisprudència i la doctrina. Concepte i classes d'actes unilaterals dels Estats. Els actes unilaterals de les OI: la funció normativa interna i la funció normativa externa, especial referència a les resolucions de l'Assemblea General i del Consell de Seguretat de les Nacions Unides. La interacció entre fonts formals i mecanismes coadjuvants per a la creació de normes.

IV. APLICACIÓ ORDINÀRIA DEL DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

Lliçó 7. Les relacions del dret internacional públic amb els drets interns

La recepció del dret internacional públic i la seva jerarquia: especial referència a l'Estat espanyol. La interpretació i l'aplicació de les normes de dret internacional públic, especial referència a l'Estat espanyol. El control internacional.

Lliçó 8. Efectes de les normes internacionals i les seves eventuais alteracions

Els efectes de les normes internacionals, especial referència als efectes *erga omnes*. Nul·litat, modificació, terminació i suspensió dels tractats

V. APLICACIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

Lliçó 9. La solució pacífica de controvèrsies internacionals

Concepte i regulació de les controvèrsies. Els mitjans de solució diplomàtics. Els mitjans de solució jurisdiccionals: L'arbitratge, la solució judicial, especial referència al Tribunal Internacional de Justícia. La solució de controvèrsies a les organitzacions internacionals.

Lliçó 10. La responsabilitat internacional

Concepte de responsabilitat internacional. L'element objectiu i l'element subjectiu. Les circumstàncies excoents. Conseqüències del fet internacionalment il·lícit: la reparació. L'obligació de reparar per actes lícits. La responsabilitat internacional de l'individu.

Lliçó 11. Mecanismes d'exigència del compliment del dret internacional públic

La protecció diplomàtica. Les mesures d'autotutela. Els procediments institucionalitzats. Els capítols VII i VIII de la Carta. La pràctica de les Nacions Unides: les forces de manteniment de la pau i altres mecanismes

VI. COMPETÈNCIES ESPACIALS I COOPERACIÓ INTERNACIONAL

Lliçó 12. Competències espacials i espais d'interès col·lectiu

L'espai terrestre. L'espai aeri. El dret del mar. Altres espais d'interès col·lectiu. La protecció del medi ambient

Lliçó 13. Arquitectura econòmica internacional i cooperació per al desenvolupament

Les relacions financeres internacionals. Les relacions comercials internacionals. La cooperació per al desenvolupament

Lliçó 14. Dret Internacional dels Conflictes armats

Origen i evolució del Dret Internacional Humanitari (DIH). Els principis rectoris del DIH. El marc normatiu internacional. El paper de la Creu Roja

Metodologia

Activitats dirigides

- Classes teòriques: impartides pel professor.
- Classes pràctiques: cada professor a l'inici de curs explicarà el seu sistema.
- Judici simulat: cada professor a l'inici de curs explicarà el seu model.

Activitats autònomes

Cada professor a l'aula o en el campus virtual explicarà la forma de preparar autònomament els continguts de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	22,5	0,9	1, 8, 9, 10, 13
Judici simulat	17,5	0,7	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Resolució de casos pràctics	5	0,2	1, 4, 5, 6, 11, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Estudi	49	1,96	1, 8
Preparació de casos pràctics	18	0,72	1, 4, 5, 6, 11, 17, 18, 19, 20
Preparació i redacció de judici simulat	18	0,72	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Recenció/infograma	15	0,6	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 19, 20

Avaluació

Model d'Avaluació: l'avaluació és continuada i té l'objectiu de que el professorat pugui establir el grau d'assoliment de les competències

Les activitats pràctiques valuables realitzades al llarg del curs suposaran el 50% de la nota final. Aquestes activitats consistiran en:

- Un judici simulat (30%)
- Una pràctica evaluable (10%)
- A escollir entre una recenció o un infograma d'un tema del programa (10%)

Examen de continguts: es tracta d'un examen de preguntes relacionades amb el programa de l'assignatura. Equival al 50% de la nota final.

Reavaluació: hi ha reavaluació però **nomes de l'examen de continguts (máx. 50%)**. No es demana nota mínima d'examen per anar a la reevaluació del mateix.

Es considerarà aprovada l'assignatura si la suma de la nota de l'examen (50%) i les activitats pràctiques (50%) es com a mínim de 5 (50%), sempre i quan la **nota d'examen sigui igual o superior a 3**.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Cas pràctic	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Examen de continguts	50%	5	0,2	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 20
Judici simulat	30%	0	0	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIA

CASANOVAS, Oriol.; RODRIGO, Angel. J., *Compendio de Derecho Internacional Público*, 6ª ed., Tecnos, 2017

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

I. COL·LECCIONS DE TEXTS BÀSICS

ANDRES, Paz., *Legislación básica de Derecho Internacional Público*, 17º ed., Tecnos, 2017

TORRES, Nila., *Textos normativos de Derecho Internacional Público*, Civitas, 2010

II. OBRES GENERALS RECOMANADES

ANDRES, Paz., *Sistema de Derecho Internacional Público*, 4ª ed., Civitas, 2016

DIEZ DE VELASCO, Manuel., *Instituciones de Derecho Internacional Público*, 18ª ed., Tecnos, 2013

DÍEZ DE VELASCO, Manuel., *Las Organizaciones Internacionales*, 16ª ed., Tecnos, 2010

GONZÁLEZ, Julio Diego., *et al.*, *Curso de Derecho Internacional Público*, 4ª ed., Dykinson, 2008

GUTIERREZ, Cesareo., CERVELL, María José., *El Derecho Internacional en la encrucijada. Curso general de Derecho Internacional Público*, 3ª ed., Trotta, 2012

JIMÉNEZ PIERNAS, Carlos., *Introducción al Derecho Internacional Público. Práctica de España y de la Unión Europea*, Tecnos, 2011

JUSTE, José., *et al.*, *Lecciones de Derecho Internacional Público*, 2ª ed., Tirant lo Blanch, 2011

MARIÑO, Fernando. M., *Derecho Internacional Público (Parte General)*, 4ª ed., Trotta, 2005

PASTOR, José. Antonio., *Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales*, 21ª ed., 2017

REMIRO, Antonio., *et al.*, *Derecho Internacional*, Tirant lo Blanch, 2010

SALINAS, Ana. (dir.), *Lecciones de Derecho Internacional Público*, Tecnos, 2015